FÉROVÝ OBCHOD
KONZUM

Prameny družstevnictví ve fotografii

okres Ústí nad Orlicí

uspořádal: Ing. Jan Šváb

Obsah

Úvod 5

Ústí nad Orlicí 7
Letohrad 35
Česká Třebová 55
Brandýs nad Orlicí 67
Dolní Dobrouč 75
Choceň 83
Jablonné nad Orlicí 93
Králíky 101
Lanškroun 113
Vysoké Mýto 129
Žamberk 147

Představenstvo 163

Úvod

Družstevní myšlenka jako by v minulých letech dlouhou dobu žila u nás v ilegalitě. Vědělo se, že existuje, ale její popularizace nebyla na pořadu dne.

První pramínek družstevnictví se prodral na povrch v Rochdale nedaleko Manchesteru v roce 1844. Poprvé nešlo jen o plané řečnění o utopistických plánech, jak vyřešit problém bídy a prosazení rovných podmínek v obchodě. Tito „Rochdale Pioneers" si uvědomili, že k dosažení pokroku musí spojit své síly, spolupracovat a jít za svým cílem. Jak to vyjádřil Jacob Holyoake: „Sjednotili jsme se ve snaze zachovat věrnost k vlastnímu podniku a v obchodě nechat zavládnout spravedlnost."
A myšlenka se ujala nejen v Anglii, ale na celém světě. Dnes téměř nenajdete zemi, kde by družstevnictví nezapustilo kořeny.

Také v naší domovině tomu nebylo jinak. Družstva vznikala a zanikala, ale vždy se našel někdo, kdo se „po prohře vracel k východisku", k pramenům zdrojů a nesl myšlenku dál. Tím pramenem čisté vody bylo spojení sil – vzájemnost, svépomoc, jednota. O to šlo, a tak se také mnohá družstva jmenovala. A nebyl to jen obchod, kdo čerpal z této studny. Vznikaly družstevní mlékárny, lihovary, spořitelny. Vždy několik lidí dalo dohromady své síly a místo aby v hospodě nadávali a zapíjeli bezmocnost, začali konat. Pochopili to, co trefně glosoval Mark Twain: „Hledáš-li pomocnou ruku, najdeš ji nejspíš na konci svého ramene".

Tak nějak vzniklo i naše družstvo. Mělo štěstí, že přežilo do dnešních dní. Mělo štěstí na lidi, kteří ho vedli, lidi kteří dokázali rozeznat, co je podstatné a co může počkat, lidi kteří uměli vítězit i prohrávat.

Naše družstvo existuje 115 let. Za tu dobu se leccos dokázalo, ale i zkazilo. Z minulých let jsme zdědili bohatý archiv fotografií, většinou amatérských, ale jsou. Lidem se zatím nepodařilo čas zastavit, fotografie to ale dokáže. Zastaví čas a vykreslí sílu okamžiku. Bylo by, myslím, nečestné k minulým generacím zapomenout a nevyužít jejich odkazu. Vždyť dnešní družstvo stojí na základech, které položily tisíce členů a zaměstnanců. A tak předkládáme veřejnosti soubor vzpomínek na to, jak to před lety vypadalo v našem regionu a také na lidi, kteří u toho byli.

Fotografických záznamů je mnoho a tak bylo nutno výběr zredukovat na to podstatné, co dokumentuje hlubokou brázdu, kterou se družstvo zapsalo do tváře jednotlivých míst okresu Ústí nad Orlicí.

Fotografie nás vrátí do míst, kde vzklíčilo zrnko vzájemnosti a svépomoci a kde díky našim členům žije družstvo dodnes. Zastavením času a zhmotněním okamžiku také ukáží, jak se obchod vyvíjel, od pultového prodeje, přes první samoobsluhy až do supermarkety a diskonty. Tyto obrazové pohledy také nepochybně dokumentují, že družstvo KONZUM nevzniklo z rozhodnutí stranických orgánů, ale trvá z vůle svých členů, přes všechna příkoří, od císařství Rakouska-Uherska až do dnešních dnů.

Dokáže-li tato publikace zapůsobit a přimět čtenáře, aby se zamyslel a zavzpomínal, pak splnila svůj účel.

Ústí nad Orlicí

Město Ústí nad Orlicí se dá označit za kolébku družstva KONZUM. V roce 1898 zde byla ustavena „Konsumní, výrobní, zásobní, skladní, stavební a úvěrní jednota pro Ústí nad Orlicí, společenstvo s ručením obmezeným". Po mnoha peripetiích, vzestupech a poklesech přežila tato společnost režimy Rakouska-Uherska, První republiky, Protektorát Böhmen und Mähren, socialismus a zachovala si své pozice dodnes.

■ **Dům, ve kterém byla umístěna 1. prodejna Konzumní jednoty, Na Velkých Hamrech.** Dům truhláře Václava Korába, ve kterém byla v roce 1898 pronajata místnost sloužící jako 1. prodejna Konzumní jednoty za 400 Korun ročně. Prodejna sloužila až do roku 1906, kdy byl zakoupen dům v Pražské ulici a prodejna přestěhována do nových prostor.

■ **První vlastní dům Konzumní jednoty.** Byl zakoupen v roce 1906 a na jeho pořízení se složili družstevníci František Volejník, Václav Šíl, František Janák, Adolf Rybka, Marie Marklová, Ignác Chudý a Antonín Doležal. Dům byl téměř sto let starý, postavený v roce 1809, z větší části dřevěný. Musel být na prodejnu upraven, protože předchozí majitel zde vyráběl mýdlo. Přestavba se děla brigádnicky, a to tak nešťastně, že práce městská komise zakázala. Ty byly obnoveny až po jednání na hejtmanství v Lanškrouně. V domě byla rovněž spolková místnost a po přestavbě sloužil až do roku 1933, kdy vyhořel.

■ **Interiér prodejny.** Zařízení prodejny Konzumní jednoty v Pražské ulici v Ústí nad Orlicí z roku 1909. Prodejna byla na svou dobu moderně vybavena balančními váhami a zásuvkovými regály. Za povšimnutí stojí poutač s grafem vývoje obratu za 10 let působnosti Konzumní jednoty. V roce 1909 proběhly oslavy desetiletého výročí, v té době družstvo čítalo 300 členů a vykazovalo roční tržbu 100 tisíc Korun. Prodejna prodávala od 7:30 do 14 hodin a od 14:30 do 21 hodin. V neděli od 7 do 11 hodin.

■ **Dům Konzumního společenstva Svépomoc** v Ústí nad Orlicí. První prodejnu otevřeno v Okružní ulici v roce 1905. V roce 1908 zakoupilo družstvo spolu se Svatojosefskou jednotou dům v Havlíčkově ulici.

■ **Prodejna v Ústí nad Orlicí.** Prodejna družstva Vzájemnost, založeného v roce 1919, kterou toto družstvo provozovalo až do sloučení s Konzumní jednotou v roce 1940. Ještě v 50. letech byl v tomto domě obchod Jednoty. Později byl objekt zbourán. Dnes je v tomto místě hotel Florida.

■ **Ústředí Konzumního družstva** s prodejnou, skladem a pekárnou.

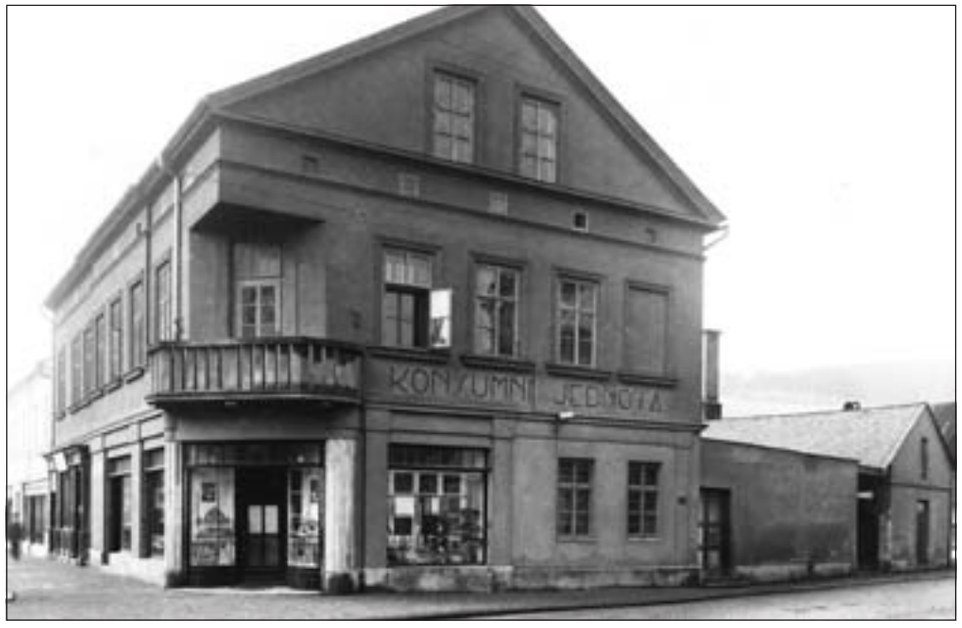

■ **Ústředí Konzumní jednoty.** Původní ústředí ústecké Konzumní jednoty v Ústí nad Orlicí postavené v roce 1929 společně s pekárnou.

■ **Sídlo KONZUMu** v Ústí nad Orlicí. Budova byla postavena v roce 1970 společnou investicí státu, Agrostavu a Jednoty. Jednota a posléze i KONZUM vlastní 33% podíl na této budově a má své kanceláře v 5., 6. a 7. patře.

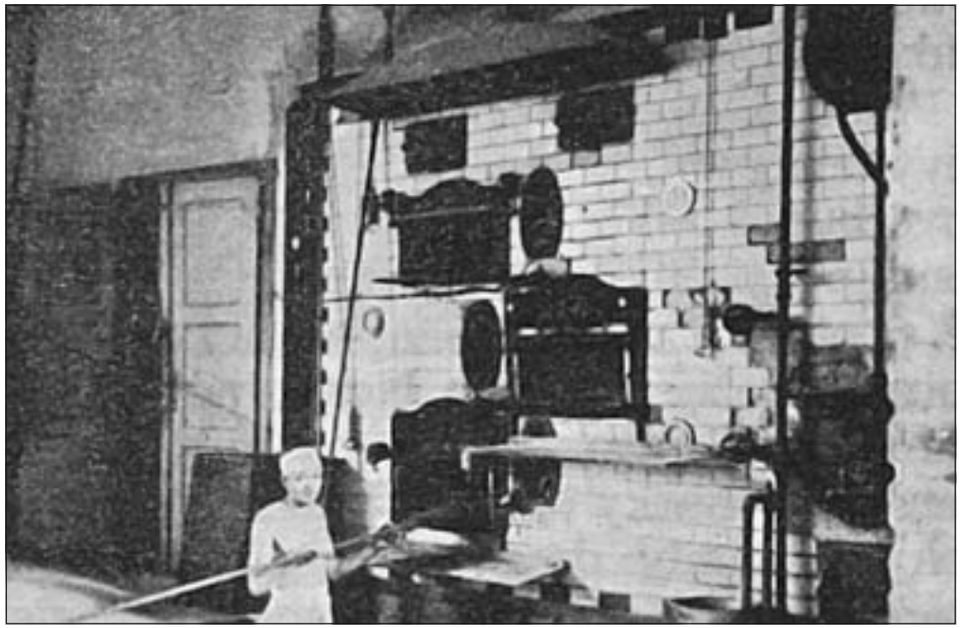

■ **Pekárna v Ústí nad Orlicí.** Pekárna byla postavena Konzumní jednotou v roce 1929 a sloužila až do roku 1950, kdy musela být předána Východočeským pekárnám. Po roce 1990 ještě nějaký čas sloužila svému účelu, ale pak byl provoz zastaven a dům prodán.

■ **Kolektiv prodejny „U Václava" v Ústí nad Orlicí.** V této historické budově byla prodejna v provozu do 90. let. Po otevření prodejny Pramen naproti ztratila prodejna atraktivnost, byla přestavěna na bufet, ale ani ten nenašel u zákazníků odezvu. Snímek je z 80. let, kdy prodejnu vedl pan Vobora.

■ **Objekt výrobny „U Kučerů".** Původně masná výrobna postavená Konzumní jednotou v Ústí nad Orlicí. V roce 1952 byla tzv. předána státnímu sektoru, který ji provozoval ještě v 70. letech. Následně Jednota objekt odkoupila a zřídila zde v 80. letech výrobnu studené kuchyně, kterou provozuje dodnes. V objektu je umístěn archiv družstva a byty.

■ **Stavba výrobny „U Kučerů".** Původně musela být výrobna uzenin Konzumní jednoty po roce 1950 předána státu. Řadu let zde působila výrobna drůbežích uzenin, až koncem 80. let byla vrácena Jednotě, která zde zřídila výrobnu studené kuchyně. Po povodni musela být výrobna renovována a slouží dodnes. Snímek je z doby po II. světové válce, kdy byla budova brigádnicky upravována.

■ **Dvůr výrobny lahůdek U Kučerů po povodni.**

■ **Interiér prodejny 195 v Ústí nad Orlicí.** Charakteristické jsou nízké regály, a to jak prostřední gondoly, tak i podokenní. Ve své době patřila prodejna svou plochou i obratově k největším prodejním jednotkám družstva. V Ústí nad Orlicí patřila mezi vyhlášené.

■ **Prodejna 195 v Ústí nad Orlicí.** Prodejnu původně stavěl podnik Pramen. V roce 1968 však převzala prodejnu Jednota. Svým obratem a výsledky patřila mezi rozhodující obchodní jednotky družstva. Velkou zásluhu na tom měl vedoucí Zdeněk Vajnlich, který zde dlouhodobě pracoval. Prodejna byla několikrát přestavěna a rozšířena. Je v síti prodejen KONZUMu dodnes.

■ **Interiér prodejny 195 v Ústí nad Orlicí** před přestavbou v roce 1997.

■ **Prodejna 195 U Vajnlicha.** Prodejna po první velké přestavbě, která znamenala rozšíření prodejny o sklady a vybavení novým nábytkem.

■ **Interiér prodejny 195 v Ústí nad Orlicí** po přestavbě v roce 1997.

■ **Prodejna 195** Ústí nad Orlicí po přestavbě v roce 2003.

■ **Restaurace a prodejna Družba v Ústí nad Orlicí.** Současně s výstavbou administrativní budovy Elitex byla postavena velká restaurace se středisky denní bar, vinárna a restaurace. V přízemí byla umístěna prodejna potravin. Ta jediná zůstala v provozu KONZUMu dodnes.

■ **Prodejna 197 Družba** v Ústí nad Orlicí byla uvedena do provozu spolu s restaurací v roce 1970. Je součástí sítě prodejen kategorie A dodnes.

■ **Stavba kavárny Štěpnice.** Na snímku je stavba kavárny a prodejny potravin v Ústí nad Orlicí Na Štěpnici. Byla to první vybavenost nového sídliště. V přízemí byla umístěna prodejna potravin a v 1. patře kavárna se dvěma salónky. Původní záměr vybudovat komplex prodejen čekal na realizaci až do 80. let, kdy byly k objektu přistavěny malé prodejny masa, zeleniny, papírnictví a průmyslového zboží umístěné v přízemí, zatímco v 1. patře byla umístěna pošta, holičství a sběrna čistírny. Kvůli terénu byla stavba známa pod názvem „Na louži".

■ **Otevírání nákupního střediska Štěpnice.** Foto ze slavnostního otevření nákupního střediska Štěpnice v Ústí nad Orlicí, části prodejny potravin a kavárny.

■ **Otevírání prodejny potravin Na Štěpnici v Ústí nad Orlicí.** Na snímku zprava předseda družstva Ladislav Macháček a Luboš Mikyska.

■ **Nákupní středisko Štěpnice.** Pohled na exteriér nákupního střediska Štěpnice ještě se zelení, která byla následně odstraněna pro problém s jejím udržováním.

■ **Supermarket „Na Štěpnici".**

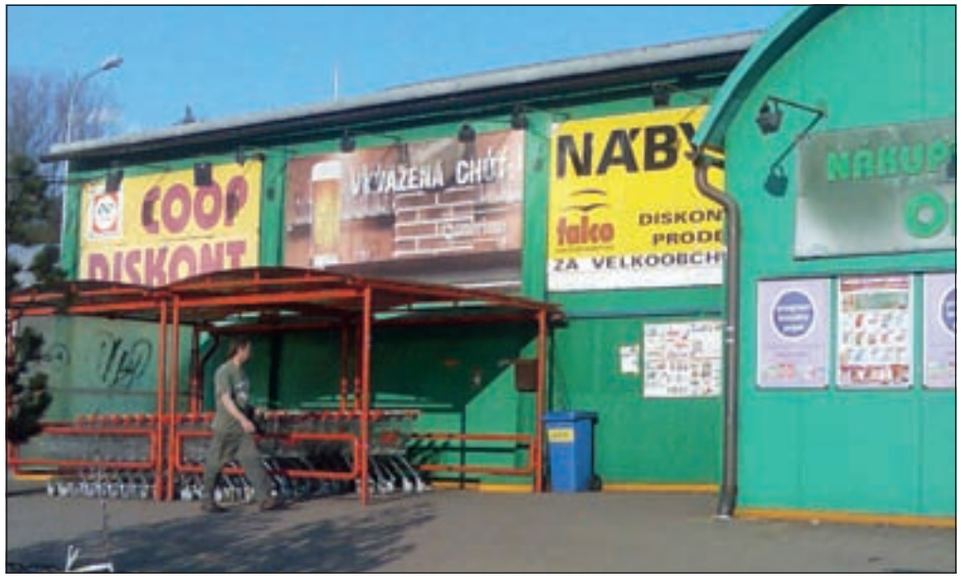

■ **Diskontní prodejna v Ústí nad Orlicí** byla poprvé otevřena jako experiment v nafukovací hale. Pro velký úspěch se následně přestěhovala do prostor Výzkumného ústavu bavlnářského, aby nakonec našla své sídlo v nově postavené hale proti podniku Elitex. Z té doby je tento snímek. Po výstavbě velkých řetězcových prodejen zahraničních firem byl její provoz ukončen. Následně zde bylo zřízeno hobby centrum Forel.

■ **Samoobslužná čerpací stanice v Ústí nad Orlicí** byla dána do provozu 16. 11. 2012.

■ **Pojízdná prodejna.** Družstvo mělo řadu pojízdných prodejen. Pojízdné prodejny se smíšeným zbožím zásobovaly malé obce např. na Vysokomýtsku Vanice, Knířov, Březnice, na Lanškrounsku Haldu, Laudon, Trpík, Květnou-Kozí nohu a na Králicku Heřmanice Mlýnický Dvůr a Valteřice. Dále mělo pojízdné prodejny masa. Na snímku je pojízdná prodejna na sídlišti v Ústí nad Orlicí

■ **Prodejna KONZUMu v Hylvátech,** kterou družstvo zřídilo v této dříve samostatné obci v roce 1909.

■ **Rozvoz chleba a rohlíků.** V roce 1920 bylo valnou hromadou rozhodnuto o zakoupení domu s pekárnou v Hylvátech. K rozvozu chleba byl zakoupen vůz a kůň. Snímek zachycuje prodejnu družstva Svépomoc, která byla tímto dopravním prostředkem zásobována.

■ **Budova bývalé pekárny v Hylvátech.** K otevření vlastní parní pekárny v Hylvátech došlo v roce 1919. Vedoucím byl tehdy Bohumil Jiran a jeho nástupcem Stanislav Pecháček, který vedl pekárnu až do roku 1928, kdy přešel do Dolní Dobrouče, kde také provozoval pekárnu v domě, kde byla zřízena první prodejna samostatné Konzumní jednoty v Dolní Dobrouči.

■ **Prodejna v Hylvátech,** zakoupená v dražbě a rekonstruovaná v roce 2006.

■ **Prodejna v Českých Libchavách** po první přestavbě v roce 2008.

■ **Interiér prodejny v Českých Libchavách** po rekonstrukci v roce 2012.

■ **Prodejna v Řetové** otevřená v roce 1968. Byla postavena na naprosto nevhodném místě. Do prodejny vedou dlouhé schody a rovněž zásobovací komunikace je do kopce, což zejména v zimních měsících působí značné potíže. Pozemek na výstavbu prodejny byl vyvlastněn a umístění prodejny bylo politicky motivováno.

■ **Prodejna v Řetové.** Prodejna otevřená v roce 1968, která je v provozu KONZUMu dodnes.

■ **Prodejna v Hnátnici.** Jedna z původních prodejen v obci Hnátnice. Dům byl v majetku Jednoty, v přízemí prodejna, v 1. patře byt. Prodejnu provozovalo družstvo až do poloviny 90. let, kdy byla nejprve pronajata, později byl objekt prodán. V 1.patře bydlel dlouho Ladislav Čermák, vedoucí obchodně provozního úseku Jednoty.

■ **Prodejna v Hnátnici** postavená v 80. letech v akci Z. Součástí prodejny byla i samostatná prodejna masa.

■ **Prodejna v Dlouhé Třebové** postavená v akci Z jako dvojče – prodejna potravin a prodejna průmyslu. Po roce 1990 byla odprodána.

■ **Prodejna v Dolních Libchavách.** Snímek prodejny v Dolních Libchavách z roku 1954. Prodejna byla rozdělena na dvě části – prodej potravin a prodej průmyslového zboží. Později došlo v objektu k několika přestavbám, kdy byl zrušen prodej průmyslového zboží a rozšířen prodej potravin. Prodejna je v provozu dodnes a v roce 2012 byla renovována.

■ **Prodejna v Potštejně** byla původně postavena Jednotou Kostelec nad Orlicí. Toto družstvo ji v 90. letech prodalo do soukromých rukou. V roce 2003 ji KONZUM odkoupil a celou přebudoval poměrně velkým nákladem.

■ **Prodejna v Sopotnici.** V roce 2012 zde byla zřízena poštovní služba.

■ **Představenstvo Jednoty v roce 1948:** Stojící zleva: Kalousek Josef, Prudič Josef, Pilař František, Škoda Jan, Schenk František Sedící zleva: Mládek Antonín, Rejnetová Marie, Mývalt František, Zelenka Josef

■ **Prodavačky a prodavači obvodu Ústí nad Orlicí:** Sedící zleva: Matyášová Antonie, Matyášová Emilie, Metelcová Věra, Jůvová Františka, Čižinská Božena, Šponarová Anna, Kašparová Marie Stojící: Kašpar Jaroslav, Michlerová Anna, Víchová Božena, Kubečková Irena, Hynek Václav, Kopečková Pravoslava, Procházková Vlasta, Reitschmiedová Jaroslava, Matyásko Josef

■ **Vedoucí prodejen obvodu Ústí:** Zleva sedící: Vyčítal Josef, Pávek Alois, Pozděna Karel, Lipenský Rudolf, Kulhavý František, Matyáš Josef, Svoboda Miloslav. Stojící zleva: Kučerová Květa, Janoušková Ludmila, Vyhnálková Věra, Šponar František, Jakoubek Oldřich, Fruhbauer Bedřich, Simonová Irma, Dolečková Marie, Kulhavá Marie. Poslední řada zleva: Kratochvíl Karel, Novák Vlastimil, Štorek Květoslav, Svátek Václav, Dušek Stanislav.

■ **Zaměstnanci ústředí:** Sedící zleva: Pánek Bohumír, Svátek Karel, Roušavý František, Zelenka Josef, Svojanovský Oldřich, Malý Josef, Sobotka Jaromír. Stojící zleva: Krausová Jana, Kovářová Věra, Jedličková Vlasta, Poslušná Jitka, Šmídová Rudolfína, Nováková Oluša, Vojtíšková Zdena. Druhá řada stojících: Burešová Libuše, Stránský Bohumil, Coufal Karel, Vychánek Václav, Novák Ladislav, Vavroušková Miloslava.

■ **Řidiči družstva -** Josef Kaška, Zdeněk Držmíšek, Alois Lehký (předseda ROH), Ladislav Buben, Ladislav Svoboda, Ladislav Jura, Miroslav Kalous a Ruda Držmíšek.

■ **Školení v roce 1965.** Účastníci školení dozorčích výborů na Chatě Hvězda.

■ **Vyznamenání pracovníků.** Na snímku je paní Ruprechtová a pan Vajnlich při vyznamenání při příležitosti 100. výročí založení družstva.

■ **Aktiv důchodců.** Vyznamenávání bývalého vedoucího pohostinství pana Antonína Dostála v Dlouhoňovicích. Vyznamenávání předávají pánové Suchomel, Ing. Šváb a Kapalčík.

Letohrad

První zpráva o družstevnictví v Kyšperku je z roku 1920, kdy bylo založeno družstvo „Vlastní silou". Později se přejmenovalo na „Obecně prospěšné družstvo zaměstnanců drah, konsumní, stavební, úvěrní a úsporné společenstvo s ručením obmezeným". Rozšířilo své působení na okolní obce Orlici, Jablonné, Nekoř a Dolní Čermnou. Opět následovalo přejmenování na „Svornost". V roce 1960 se Letohrad stal sídlem „Jednoty, lidového spotřebního družstva v Ústí nad Orlicí, se sídlem v Letohradě".

■ **Prodejna družstva Svornost** v Letohradě u nádraží. V 50. letech byla budova družstvu jako městská prodejna odebrána a ani po sametové revoluci se družstvu nevrátila.

■ **Interiér prodejny družstva Svornost** v Letohradě u nádraží.

■ **Interiér prodejny Svornost** v Letohradě.

■ Prvomájový průvod v roce 1961 v Letohradě. Na snímku pan Lehký, Johanides, Mikyska, Šulc, Adamec, Kočí. Prvomájové průvody byly lidově zvány „existenční pochod". Přesto, že 1. květen byl státní svátek, byla účast v průvodu povinná. Byla úzkostlivě sledována a kontrolována. Neúčast znamenala problémy v práci.

■ **Budova ústředí v Letohradě.** V této budově v Ústecké ulici v Letohradě bylo od roku 1960 umístěno ústředí družstva Jednota, lidové spotřební družstvo se sídlem v Letohradě. K datu 1. 7. 1960 tak vznikl po skončení tzv. Selp a změně okresů nový celek. Ústředí v budově vydrželo až do roku 1970, kdy bylo přemístěno do nové administrativní budovy v Ústí nad Orlicí. Následně zde sídlil velkoobchod, oddělení dopravy a instruktoři. V levé části budovy byla od roku 1992 umístěna školící místnost.

■ **Interiér prodejny 174** v Letohradě na Václavském náměstí před přestavbou.

■ **Interiér prodejny na Václavském náměstí v Letohradě** před přestavbou.

■ **Prodejna potravin v Letohradě**, za socialismu provozovaná podnikem Pramen, byla v roce 1992 zakoupena v dražbě. První dražba o tuto prodejnu se konala v roce 1991, ale v té KONZUM neuspěl. V roce 2001 jsme zahájili rozsáhlou přestavbu, kdy bylo přistavěno zázemí prodejny a obchodní prostor byl rozšířen o sklady. Prodejna patří do skupiny A a je tradičně obchodně úspěšná.

■ **Prodejna Letohrad.** Prodejna KONZUM Market je skryta za podloubím. Umístění firmy po posledním nátěru fasády bohužel neschválili památkáři.

■ **Prodejna na náměstí v Letohradě.**

■ **Interiér diskontní prodejny v Letohradě** postavené v roce 1990 jako přístavba u velkoobchodu.

■ **Výstavba diskontu v Letohradě.** Snímek je z 12. prosince 2002, kdy se stavěla diskontní prodejna v Letohradě. Výstavbu zajišťovala firma Agile.

■ **Otevření prodejny diskont v Letohradě** 15. 4. 2003. Za městský úřad pan Stejskal a pan Moravec, za Bocus Ing. Stejskal.

■ **Otevření nové prodejny diskont v Letohradě** 15. 4. 2003. V popředí na mostě je Ing. Valehrach, zástupce svazu českých a moravských družstev v Praze.

■ **Prodejna textilu a oděvů v Letohradě Na Orlici**. V této úspěšné prodejně dlouho působil vedoucí pan Moravec. Po roce 1990 byl objekt privatizován. Snímek je z roku 1970. Na snímku je pan Placek a pan Šimanovský.

■ Na snímku je vchod do skladu lahvovin pod terasou zámku v Letohradě. Prostor byl využíván až do výstavby nové haly velkoobchodu „Na lukách", kdy byl vypovězen nájem městu. Sklad byl vlhký a ve špatném technickém stavu. Navíc bylo nutno převážet palety přes frekventovanou silnici, což bylo nebezpečné.

■ **Pracovníci skladu velkoobchodu**. Na snímku pracovníci skladu VO pan Bednář, pan Kolář, pan Tomek a pan Škopek.

■ **Zájezd pracovníků velkoobchodu do Rakouska.** Na snímku pan Tomek, paní Martinková a pan Vychytil.

■ **Velkoobchodní budova v Letohradě** Na lukách po roce 1990 ve stavu tak, jak byla zbudována za socializmu. Stavba byla zahájena v roce 1975 a dokončena v roce 1980.

■ **Expedice velkoobchodu v Letohradě.**

■ **VO sklad Letohrad**. Příprava zboží k expedici v suchém skladu v Letohradě. Na snímku paní Svatana Motyčková.

■ **Velkoobchod** prošel po roce 1990 několika přístavbami. Nejprve byla ke skladu přilepena diskontní prodejna, kde byl později zřízen sklad chlazeného zboží. Následně byla přistavěna hala pro skladování nápojů, dále chladící a mrazící prostor. Po roce 2000 hala na skladování průmyslového zboží a v roce 2012 sklad ovoce a zeleniny

■ **Sortimentářky velkoobchodu** v roce 2002. Na snímku v popředí je paní Klášterecká, vlevo Jitka Maříková, vzadu Helena Jelínková.

■ **VO Letohrad** po přístavbě v roce 2004.

■ **Chlazený sklad mléčných výrobků.** Na snímku pan Radek Vágner. Foto je z 24. října 2008.

■ **Řidič pan Zdeněk Horák při nakládce.** Snímek je z roku 2008.

■ **Balírna sýrů** ve velkoobchodním skladu v Letohradě.

■ **Sklad ovoce a zeleniny,** vybudovaný jako přístavba velkoobchodního skladu v Letohradě v roce 2012 pro firmu Tercie.

■ **Rozbouřená a vylitá Orlice v Letohradě.**

■ **Výstavba prodejny v Letohradě Kunčicích v akci Z.**

■ **Prodejna v Kunčicích** byla postavena v akci Z. Snímek je z doby po rekonstrukci prodejny po roce 2000.

■ **Prodejna v Nekoři** postavená v akci Z. Před vchodem je paní Růžičková, vedoucí.

■ **Prodejna v Lukavici**. Prodejna byla postavena v akci Z v roce 1972. Je funkční do dnešních dní.

■ **Prodejna v Lukavici,** postavená v akci Z, byla rekonstruovaná po roce 2000. Prostranství před prodejnou je již léta příkladně udržováno.

■ **Prodejna družstva v Kunštátě.** Tato prodejna byla spolu s ostatními prodejnami z obcí přičleněných k okresu Rychnov k 1. 7. 1960 přičleněna Jednotě Kostelec nad Orlicí.

■ **Prodejna v Písečné.** Prodejna byla prostavena v akci Z, původně jako dvojče – prodejna potravin a masa. Po roce 1990, kdy byla naproti otevřena prodejna zásobovaná místní masnou výrobnou, byla prodejna masa uzavřena. Rovněž tato prodejna prošla několika přestavbami.

■ **Prodejna v Žampachu po rekonstrukci.**

■ **Prodejna ve Verměřovicích** vznikla přebudováním bývalé mlékárny na prodejnu Jednoty. Takto sloužila až do poloviny 90. let, kdy dostal KONZUM z tohoto prostoru výpověď a prodejnu provozovaly soukromé osoby. KONZUM se do této budovy vrátil v roce 2006 a interiér prodejny zmodernizoval.

Česká Třebová

Historie družstevnictví je v tomto městě bohatá. Konzumní jednota zde byla založena 1. července 1898, tedy několik měsíců před družstevem v Ústí nad Orlicí. Nebylo to jediné družstvo v tomto městě. V roce 1905 vzniká družstvo Svépomoc v Parníku, následně za rok Dělnické potravní společenstvo Parník a v roce 1910 Nákupní a spotřební družstvo zaměstnanců drah, které bylo velmi významné, jak obratem, tak i počtem členů. Ve 30. letech byla vedena silná agitace o zřízení velkého družstva, které by sloučilo všechna družstva v okolí do České Třebové. Jen skutečnost, že Česká Třebová ležela v těsné blízkosti Sudet zabránila vzniku a tak se v roce 1931 silná Konzumní jednota slučuje s Konzumní jednotou v Ústí nad Orlicí.

■ **Vedoucí prodejen** obvodu Česká Třebová v roce 1948. **Sedící zleva:** Lexová Emili, Kroulíková Marie, Ševčík Miroslav, Petrláková Jarmila, Pražáková Anna, Vincourková Hedviga. **Stojící zleva:** Langr Jaroslav, Lipenský Stanislav, Blažek Stanislav, Stránský Josef, Doleček Jaroslav, Morkes Jan, Friml Josef, Filip Josef, Zářecký Lubomír, Doležal Jan, Abraham Josef, Jirsa Josef.

■ Snímek je z oslavy Mezinárodního družstevního dne v České Třebové v roce 1968, kdy družstvo slavilo 70. výročí založení. U řečnického pultu je předseda družstva Karel Pátek.

■ Dům, kde mimo prodejny sídlilo i ústředí Nákupního a spotřebního družstva zaměstnanců drah v České Třebové. Za války se družstvo slučuje se Železničním družstevem v Chocni, aby po se po válce opět do České Třebové vrátilo, ale jen nakrátko. V roce 1948 byla zde zřízena národní správa, která měla za cíl sloučení s Jednotou v Ústí nad Orlicí. K tomu však nedošlo.

■ **Diskontní prodejna v České Třebové** byla přestavěna z bývalé haly prodejny stavebnin v roce 1991. S uvedením do provozu nám tehdy pomáhali přátelé z německé Edeky. Spolu s prodejnami tohoto typu v Ústí nad Orlicí, kde začínala prodejna v nafukovací hale, Vysokém Mýtě, kde byla na tento typ přestavěna prodejna potravin a v Letohradě u velkoobchodu vstoupil do života nový formát prodeje. K další přestavbě došlo v roce 1999. Dnešní podobu dostala prodejna v roce 2007 zřízením obslužného úseku.

■ **Prodejna v České Třebové „Na Skalce"** byla postavena za socializmu pro podnik Pramen. V roce 1994 získal prodejnu KONZUM, a to v dražbě v malé privatizaci. Později byla prodejna přestavěna.

■ **Interiér prodejny „Na Skalce".** Prodejna přestavěná v roce 2004 dostala novou tvář. Byl přemístěn obslužný úsek, do prodejní plochy byla přičleněna část skladu a vytvořen nový pokladní box se zázemím.

■ **Prodejna Dělnického potravního společenstva v Parníku,** které bylo založeno v roce 1906 a sloučilo se s Konzumní jednotou v roce 1940.

■ **Prodejna Jednoty v České Třebové - Parníku.**

■ **Prodejna družstva Svépomoc** v České Třebové - Parníku. Ke sloučení s Konzumní jednotou v Ústí nad Orlicí došlo v roce 1943 a ta zde v této prodejně působila až do 50. let.

■ **Prodejna v České Třebové - Brázdově** byla postavena v akci Z v tehdy okrajové části České Třebové. Začátkem milenia prošla rekonstrukcí - byl vyměněn nábytek a zrušen pokladní box, pokladna se přemístila na pult.

■ **Objekt prodejny a restaurace „Na Lhotce" v České Třebové.** Původně restaurace se sálem byla po vyvlastnění, za působení Jednoty přestavěna. Restaurace byla vyhlášená dobrou kuchyní. V 90. letech byl objekt vrácen původním majitelům.

■ **Sídlištní prodejna v České Třebové - Lhotce**, postavená a provozovaná podnikem Pramen, byla zakoupena KONZUMem od soukromého majitele v roce 1993, který ji vydražil v I. privatizaci, kam družstva neměla přístup. Následně byla rekonstruována do dnešní podoby.

■ **Interiér prodejny na Lhotce - sídlišti,** kde byl poprvé zřízen pokladní box pro provoz v době se slabší návštěvností zákazníků.

■ **Původní prodejna v Rybníku,** kterou družstvo Jednota provozovalo do roku 1990. Po tomto roce byla činnost ukončena.

■ **Prodejna v Rybníku po adaptaci.** V 90. letech byla vrácena původním majitelům.

■ **Prodejna v Rybníku** byla postavena v roce 2012 ve spolupráci s Obecním úřadem. Šlo o prodejnu kontejnerového typu, nejmenší velikosti, avšak s plným sortimentem prodejny typu C. Snímek je z otevření prodejny z března 2012.

■ **Pohostinství v Semaníně,** později adaptováno. Jednota provozovala pohostinství do roku 1990.

■ **Prodejna v Semaníně.** Původně prodejna Jednoty Litomyšl. V době foto byla v objektu kromě prodejny potravin umístěna i prodejna masa a v I. patře byt pro vedoucího. V 90. letech byly prodejna přestavěna a modernizována.

■ **Původní prodejna v Třebovici** postavená v akci Z v 70. letech byla několikrát přestavěna. Původně se objekt skládal ze samostatné prodejny masa a prodejny potravin. Po roce 1990 byla prodejna masa nějakou dobu provozována soukromým nájemcem. Nájem byl z ekonomických důvodů ukončen. Snímek je z přestavby z roku 2010, kdy byla prodejna potravin rozšířena o prostor masny. Zároveň zde byla zřízena první pošta typu Partner.

■ **Prodejna potravin ve Třebovici** byla postavena jako dvojče včetně samostatné prodejny masa a uzenin. Po roce 1990 provozovala prodejnu masa soukromá podnikatelka, avšak z ekonomických důvodů musela provoz ukončit. V roce 2004 byla prodejna rozšířena o plochu prodejny masa a zazděny výlohy, a to hlavně z důvodu častých loupeží. Snímek je z doby před úpravou exteriéru.

■ Dne 10. 2. 2010 byla znovu otevřena přestavěná prodejna v Třebovici. Obchod byl rozšířen o bývalou prodejnu masa a rovněž přemístěn vchod. V této prodejně byla poprvé umístěna pošta.

Brandýs nad Orlicí

Družstevnictví v Brandýse nad Orlicí je zaznamenáno poprvé v roce 1930, kdy zde Konzumní jednota otevírá první prodejnu. Další záznamy jsou až po roce 1950, kdy se součástí Jednoty stávají soukromé prodejny živnostníků – potraviny, dvě masny, prodejna textilu, papírnictví a hračky. V roce 1953 se Brandýs stává sídlem malého družstva Selpo, kam patří prodejny v obcích Mostek, Němčí, Turov, Seč, Sudslava, Velká Skrovnice, Rviště, Rozsocha, Hrádek, Jehnědí, Nový Jiří, Oucmanice, Sudislav a Dobrá Voda. V 70. letech bylo ve městě postaveno nákupní středisko, ne však jako na vesnici v akci Z, ale Okresním stavebním podnikem. Do této budovy se soustřeďuje sortiment prodejen bot, textilu, papírnictví, hraček, domácích potřeb, masa a potravin a tím zanikají malé samostatné prodejny.

■ Nákupní středisko v Brandýse nad Orlicí ve výstavbě. Pohled od nádraží.

■ Nákupní středisko v Brandýse nad Orlicí těsně před dokončením venkovních úprav v roce 1978.

■ Nákupní středisko v Brandýse nad Orlicí bylo uvedeno do provozu v roce 1979, kdy byly do budovy soustředěny obchody umístěné dosud na náměstí – potraviny, textil, hračky a prodejna průmyslového zboží. Prodejna potravin a masa je umístěna v přízemí, v 1. patře byla do 90. let umístěna prodejna drogerie a průmyslová prodejna, která nabízela textil, oděvy, boty, domácí potřeby, bílou techniku a kuchyňku. Po roce 1990 byl prodej průmyslového zboží pro nízký obrat zrušen.

■ **Slavnostní otevření nákupního střediska Brandýs nad Orlicí.** Snímek ze slavnostního otevření nákupního střediska Brandýs nad Orlicí. Snímek je z prodejny drogerie. Vlevo na snímku je pan Zajíček, vedoucí nákupního střediska a člen kontroní komise.

■ **Prodejna potravin v nákupním středisku Brandýs nad Orlicí.** Otevřeno v roce 1978.

■ **Interiér prodejny průmyslu v nákupním středisku Brandýs nad Orlicí.** Část umístěná v 1. patře, kde bylo nabízeno elektro, železářské zboží, oděvy, textil a boty. Nákupní středisko nahradilo prodejny na náměstí se sortimentem potraviny, hračky, železářství, textil a oděvy.

■ **Nákupní středisko v Brandýse nad Orlicí.** Nákupní středisko postavené dodavatelskou firmou OSP a otevřené v roce 1979. Snímek je z doby první přestavby prodejny potravin ke konci 90. let.

■ **Slavnostní otevření hotelu Jiřička v Brandýse nad Orlicí.** Na snímku v popředí je Ladislav Čermák, vedoucí obchodní skupiny. První zprava je paní Vrbenská, vedoucí hotelu, druhá paní v plášti je paní Jakubcová, vedoucí pohostinství ve Vraclavi. Předání se zúčastnili dále Jaromír Mikyska, vedoucí odboru výstavby, Jaroslav Kosek z OV Svazarmu, Jaroslav Rohlena z Výzkumného ústavu bavlnářského v Ústí nad Orlicí, Stanislav Tláskal z OV ČSTV, pan Valášek z ONV. Po roce 1990 byl objekt vrácen původním majitelům.

■ **Otevření prodejny a pohostinství v Podlesí.** Snímek je z roku 1973, kdy byla otevřena prodejna a pohostinství v Podlesí-Turově. Toto poměrně velké středisko v tak malé obci bylo motivováno tím, že pohostinství zajišťovalo stravování pro místní JZD. V síti družstva bylo do 90. let, kdy došlo k privatizaci.

■ **Prodejna ve Skrovnici.** Prodejna byla postavena v akci Z v roce 1973. Po roce 2000 byla přestavěna a družstvo ji provozuje dodnes v kategorii C.

■ **Inventurník Macek**
Na snímku je vedoucí, a později inventurník, pan Macek, původem z Brandýsa nad Orlicí, fenomenální počtář v bílém plášti, vedle něj pan Rýgl. Snímek je z prodejny v Žichlínku, kde pracoval jako střídač.

Dolní Dobrouč

První zpráva o družstevnictví v Dolní Dobrouči je zapsána v roce 1906, kdy bylo založeno družstvo Svépomoc, které však brzy zaniklo. V roce 1911 zde otevřelo svou prodejnu Konzumní družstvo Ústí nad Orlicí, aby pak v roce 1913 vzniklo samostatné dobroučské družstvo Konzumní jednota, které pak v roce 1929 postavilo svou samostatnou prodejnu. Toto družstvo se pak v roce 1932 sloučilo za souhlasu všech 64 členů s Konzumní jednotou v Ústí nad Orlicí.

■ **Konzumní jednota v Dolní Dobrouči**
První obchod Konzumní jednoty v Dolní Dobrouči, která zahájila provoz v roce 1906. Obchod byl umístěn v domě pana Sedláčka, kde byla také pekárna. Ta po dva roky zásobovala prodejny Konzumní jednoty v Ústí nad Orlicí. V roce 1932 došlo ke sloučení Konzumní jednoty v Dobrouči s Konzumní jednotou v Ústí nad Orlicí. Obchod i pekárna fungovaly dále za vedení pana Pecháčka, který přešel do provozovny z Hylvát. Obchod zanikl v 50. letech, zatímco pekárna fungovala až do převedení družstevní výroby do státního sektoru.

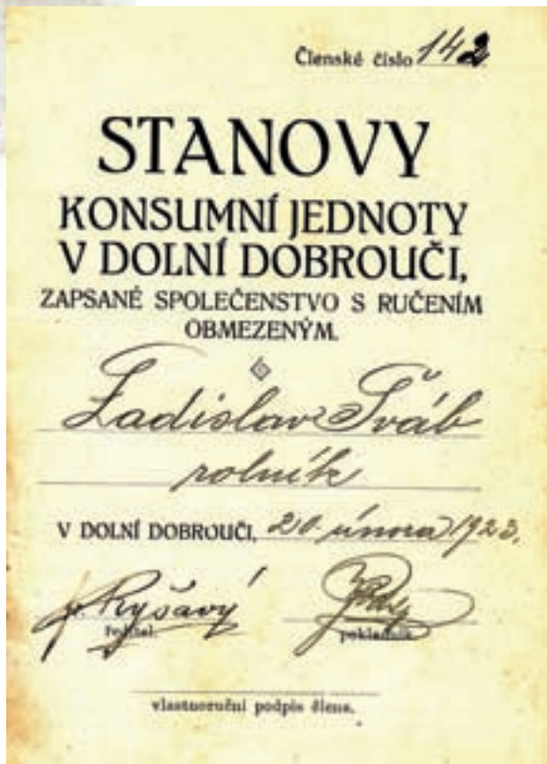
Členské číslo 142

STANOVY
KONSUMNÍ JEDNOTY
V DOLNÍ DOBROUČI,
ZAPSANÉ SPOLEČENSTVO S RUČENÍM OBMEZENÝM.

Ladislav Šváb
rolník

V DOLNÍ DOBROUČI, 20. února 1923.

vlastnoruční podpis členův.

■ **Foto stanov Konzumní jednoty v Dolní Dobrouči.**

■ Historická budova družstva, vybudovaná v roce 1929 Konsumní jednotou v Dolní Dobrouči. Jedná se o nejstarší budovu družstva, která je trvale v provozu do dnešních dnů.

■ **Prodejna v Dolní Dobrouči.** Prodejna byla postavena v roce 1929 Konzumní jednotou Dolní Dobrouč jako místní obchodní dům. Byla umístěna v přízemí, v 1. patře byl vybudován byt pro vedoucího. Tím byl dlouhá léta pan Dušek. Konzumní jednota v Dolní Dobrouči byla založena v roce 1913 a v roce 1932 došlo ke sloučení s Konzumní jednotou v Ústí nad Orlicí.

■ **Pohostinství „Lidový dům" v Dolní Dobrouči** postavené v roce 1975 jako přístavba sálu Lidového domu, který postavilo družstvo při Diecesi v Hradci Králové ve 20. letech 20. století. Po roce 1948 připadl sál Jednotě Kostelec nad Orlicí, od které ho Jednota Ústí nad Orlicí zakoupila. Pohostinství nahradilo hostinec „Na Rychtě".

■ Snímek z otevírání prodejny potravin, masa a stavebnin ve střední části obce Dolní Dobrouč. V devadesátých letech byla prodejna odprodána k podnikání v jiném oboru.

■ **Smíšená prodejna potravin.** V roce 1978 byla uvedena do provozu prodejna v Dolní Dobrouči pod Vyšehradem – smíšená prodejna potravin, prodejna masa a stavebnin. V 90. letech byla odprodána.

■ **Interiér prodejny „Pod Vyšehradem" v Dolní Dobrouči**

■ Průmyslová prodejna v Dolní Dobrouči byla vybudována na naprosto nevhodném místě, a to na nátlak předsedy MNV, který vyhrožoval svými styky s Okresním výborem strany. V přízemí byl vybudován sklad MTZ, který družstvo nepotřebovalo, protože mělo svůj areál v Letohradě, a v 1. patře budovy prodejna průmyslových potřeb. Sloužila do roku 1992, kdy byla uzavřena pro špatné ekonomické výsledky.

■ Otevírání průmyslové prodejny v Dolní Dobrouči. Na snímku je pan Vorel za obchodní komisi, vedoucí prodejny pan Šrol a předseda MNV pan Kubíček.

■ Prodejna potravin v Dolní Dobrouči byla postavena v roce 1971 pro státní podnik Pramen. Po roce 1990 byla v dražbě prodána soukromému objektu FHNV, od kterého ji pak v roce 1997 zakoupilo družstvo KONZUM. V roce 2000 byla prodejna rozšířena a zmodernizována.

■ **Otevírání první samoobsluhy Jednoty LSD v Ústí nad Orlicí.**

■ **Prodejna v Petrovicích** původně postavená prodejna v akci Z – byla později odprodána Obecnímu úřadu, který nad prodejní plochou vybudoval byt. Prodejna je provozována v nájmu.

Choceň

Město Choceň zaujímá v našem regionu z hlediska družstevnictví významnou pozici. Bylo to právě v Chocni, kde družstevní myšlenka zapustila první kořeny. Stalo se tak v roce 1868, tedy 24 let po vzniku prvního družstva na světě, kdy zde bylo založeno družstvo Mravenec. Největší rozvoj družstevnictví byl v Chocni zaznamenán kolem roku 1920, kdy místní Konzumní družstvo provozovalo své prodejny ve Vysokém Mýtě, Luži, Borohrádku, Horním Jelení, Čermné nad Orlicí, Vraclavi, Uhersku, Stradouni a ve Zdelově. Za zaznamenání stojí i neuskutečněný úmysl přemístit za okupace sídlo Konzumní jednoty z Ústí nad Orlicí do Chocně z důvodu tlaku okupačních úřadů. Za socialismu se Jednotě ve městě nedařilo. Přes veškeré snahy se nepodařilo postavit ve městě prodejní objekt, a tak Jednotu zastupovala jediná pultová prodejna v nájmu v církevních prostorách.

■ **Prodejna v Chocni** byla provozována v nájmu od farního úřadu. Za socializmu to byla jediná prodejna Jednoty v Chocni. Probíhaly pokusy vybudovat zde nákupní středisko, ale to se nepodařilo. V současné době má družstvo v Chocni dvě prodejny Diskont a prodejnu typu A Pod Homolí.

■ **Pozemek v Chocni,** na kterém byla v roce 1997 postavena první diskontní prodejna na zelené louce. Lukrativní pozemek, o který jsme dlouho usilovali, byl původně obecní skládkou a byl kromě zvýšených nákladů na zakládání stavby zatížen i vzdáleným místem připojení na elektrickou energii. Kabel bylo nutno zakládat na hraně skály, pod níž vede silně frekventovaná železniční trať.

■ **Diskontní prodejna v Chocni** byla postavena v roce 1997 jako první cílový projekt firmou Agile. Na první pohled jednoduché stavební místo se ukázalo jako problematické. Bylo nutno přivést elektrickou přípojku, a to po hraně skály nad železnicí. Stavba stojí na bývalé skládce, což znamenalo problémy v zakládání, a do stavby zasáhl architekt města. Výsledné efekty však byly velice příznivé.

■ **Diskontní prodejna v Chocni** byla rekonstruována v roce 2013. V rámci rekonstrukce byly vyměněny prodejní regály a přesunut obslužný úsek před pokladny.

■ **Obslužný úsek v prodejně diskont v Chocni** zbudovaný při přestavbě v březnu 2013.

■ **Prodejna zahradnických potřeb v Chocni.** Letní prodejna zahradnických potřeb byla zřízena jako doplněk diskontní prodejny v Chocni.

■ **Prodejna v Chocni Pod Homolí.** Prodejnu jsme zakoupili v roce 2002 až na druhý pokus. Při prvním jsme zmeškali dražbu. Později jsme uspěli na dražbě v Hradci Králové. Po roce 1990 nejprve prodejnu odkoupila firma Pepa Pardubice, výrobce perníků, ta ji odprodala firmě Včela Praha. V době přebírání zde byl dosahován obrat 500 tisíc Kč měsíčně. Budova byla rozdělena na dvě části – vlevo byla prodejna motocyklů, vpravo pak prodejna potravin. Snímek je z doby provozování firmou Včela.

■ **Prodejna Pod Homolí před přestavbou.** Prodejna byla zakoupena v roce 2002 a přizpůsobena potřebám KONZUMu. V té době byla v levé části prodejna motocyklů.

■ **Přestavba prodejny v Chocni.** V roce 2006 byla na podzim v této prodejně zahájena již druhá rekonstrukce, jejímž cílem bylo rozšíření prodejny o bývalou prodejnu motocyklů a modernizace zázemí. Rekonstrukce probíhala za provozu (náhradní prodej byl přemístěn do skladu) a byla dokončena v zimě 2007. Na prodejně byly poprvé uplatněny nové osvícené regály, do sortimentu byl zařazen prodej průmyslového zboží, rozšířil se prodej novin a byl zaveden nový pokladní systém.

■ **Prodejna Jednoty v Zálší** byla otevřena v roce 1971. V 90. letech byla privatizována.

■ **Prodavačky v původní prodejně ve Srubech**

■ **Prodejna ve Srubech** postavená v akci Z jako dvojče v jedné budově s pohostinstvím. Nahradila prodejnu Jednoty umístěnou v soukromém objektu.

■ **Prodejna v Běstovicích.** Snímek z otevření prodejny.

■ **Otevření prodejny v Běstovicích.** Na snímku je předseda družstva Ladislav Macháček při projevu.

■ **Prodejna v Újezdu u Chocně.** Prodejna postavená Jednotou v roce 1968 je v síti prodejen KONZUMu dodnes.

■ **Prodejna v Újezdu u Chocně po modernizaci.** Hlavním problémem při modernizaci bylo její situování na jih, což způsobovalo prohřívání prodejního prostoru a značné ztráty na zboží. Klimatizace tyto problémy potlačila.

■ **Prodejna ve Skořenicích postavená Jednotou v akci Z.**

Jablonné nad Orlicí

Náměstí v Jablonném nad Orlicí. Družstvo mělo svou původní prodejnu v ulici směrem k nádraží.

■ **Prodejna v Jablonném nad Orlicí.** Prodejna byla postavena v akci Z. V roce 1993 proběhla první přestavba, kdy byla prodejna rozšířena o prostory původního průjezdu a agitačního střediska. V roce 2006 byla prodejna revitalizována, tj. vybavena novým nábytkem a znovu rozšířena.

■ **Obec Bystřec.** V této malé podhorské obci byl v minulosti obchod zastoupen třemi prodejnami, z nichž jedna – v Bystříčku – byla postavena v akci Z. Ta byla po roce 1990 uzavřena a následně KONZUMem odprodána.

■ **Prodejna v Bystřeci.** Budova, ve které byla umístěna prodejna KONZUMu až do roku 2007, kdy byla postavena a uvedena do provozu nová prodejna. Budova byla po roce 1990 vrácena původnímu majiteli, který ukončil nájemní vztah s KONZUMem. Po několika letech, kdy budovu odkoupil Obecní úřad, se KONZUM do prodejny vrátil a dlouho se uvažovalo o přestavbě prodejny. Ta se neuskutečnila pro vysoký investiční náklad, který přestavba představovala. Nakonec zvítězil návrh postavit prodejnu novou na místě staré chalupy naproti.

■ **Prodejna v Bystřeci.** Jednota měla původně v obci dvě prodejny. Jednu vlastní v části Bystříčku, druhou původně vyvlastněnou u kostela. V roce 2007 byla vystavena prodejna zcela nová.

■ **Původní prodejna ve Studeném.** Později byla v akci Z postavena prodejna nová. V 90. letech byla nová prodejna jako první odprodána do soukromých rukou.

■ **Prodejna v Těchoníně** byla v provozu i v 80. letech po otevření nové prodejny v horní části obce.

■ **Prodejna v Těchoníně, postavená v akci Z.**

■ **Prodejna v Orličkách.** Jedna z prvních prodejen postavených Jednotou na vesnicích. Tato prodejna byla několikrát modernizována, a ač obec Orličky má jen kolem 200 obyvatel, udržela se v provozu díky svým výsledkům do dnešního dne.

■ **Prodejna v Orličkách.** Jedna z prvních prodejen budovaných Jednotou si zachovala svoji funkci do dnešních dnů, přestože obyvatel je v této podhorské obci jen 200. Začátkem 21. století byla prodejna modernizována.

■ **Prodejna v Orličkách po modernizaci**

■ **Pohostinství v Orličkách** postavené v osmdesátých letech za přispění Fondu cestovního ruchu a ve spolupráci s Místním národním výborem a firmou Dřevotvar. V devadesátých letech byla budova vrácena v restituci.

■ **Interiér restaurace v Jamném n. O.** Objekt byl postaven ve spoluúčasti s MNV Jamné, kterému patřil sál s ubytováním, sauna a šatny. Jednota měla k dispozici zbytek objektu a využívala ubytovací zařízení k pořádání škol v přírodě.

Králíky

Počátky družstevnictví v tomto městě byly zapsány v roce 1901, kdy zde, ve městě osídleném převážně Němci, bylo založeno družstvo „Konsum und Spargenossenschaft fűr Grulich un Umgebung", které mělo své prodejny kromě Králík i v Boříkovicích, Těchoníně, Mladkově, Horní Lipce, Červené Vodě, Moravském Karlově, Březné a v Bílé Vodě. Snahy umístit zde českou prodejnu Konzumní jednoty nevedly ke zdaru. Po roce 1950 působila jednota v obcích Králíky, Boříkovice, Hedeč, Dolní Lipka, Prostřední Lipka, Horní Lipka, Červený potok, Dolní Morava, Orlice, Šanov, Červená Voda, Mlýnický dvůr, Moravský Karlov a Čenkovice.

■ **Diskontní prodejna v Králíkách** byla postavena firmou Agile koncem 90. let jako druhá novostavba diskontního řetězce.

■ **Prodejna v Králíkách.** Jednota zahájila prodej v tomto domě po válce a odsunu německého obyvatelstva. V budově byla kromě prodejny potravin i prodejna nábytku, což byla jediná prodejna tohoto sortimentu v rámci celého družstva. V 1. patře byla kromě bytů umístěna i kancelář instruktorů.

■ **Pohostinství v okrajové části Červené Vody.** V 1. patře byl umístěn byt a sál. Bylo provozováno až do 90. let, kdy byl objekt prodán Měšťanskému pivovaru Havlíčkův Brod.

■ **Pohostinství v Červené Vodě** ve kterém byla původně umístěna i prodejna masa, patřil mezi úspěšné pohostinské jednotky. Stojí vedle hlavní silnice do Šumperka. V 90. letech byl objekt privatizován.

■ **Nákupní středisko v Červené Vodě.** Původně byla postavena na tomto místě jen prodejna potravin. Následně byly přistaveny ještě prodejna masa, cukrárna a prodejna průmyslového zboží. Koncem 90. let byla prodejna potravin rozšířena o prostor cukrárny a masny, prodejna průmyslu zrušena a objekt pronajmut.

■ **Obec Červená Voda** leží historicky na Moravě, a proto původně do okresu Ústí nad Orlicí nepatřila. V 60. letech se při reorganizaci okresů přičlenilo do okresu Ústí nad Orlicí okolí Červené Vody a také Tatenice a Krasíkov, a tím také došlo k převzetí prodejen Jednoty od Jednoty Zábřeh.

■ **Prodejna v Šanově u Červené Vody** provozovaná Jednotou. Zanikla ještě za socializmu v 80. letech.

■ **Objekt prodejny v Červeném Potoce.** Prodejna byla provozována jak Jednotou, tak KONZUMem do 90. let. Pro špatný technický stav – ještě začátkem 90. let byl záchod umístěn v budce na dvoře a topení bylo kamny – byl objekt prodán. Kupující se zavázal, že bude obchod provozovat dál. K tomu však nedošlo.

■ **Otevření PVS Čenkovice.** Slavnostní otevření přestavěného pohostinství v Čenkovicích v roce 1979. Zleva: předseda MNV pan Betlach, mluví Ladislav Macháček, předseda družstva a zástupkyně dohlížecího výboru.

■ **Pohostinství v Čenkovicích.** Exteriér pohostinství v Čenkovicích, které Jednota celé zmodernizovala a přestavěla ke konci 70. let.

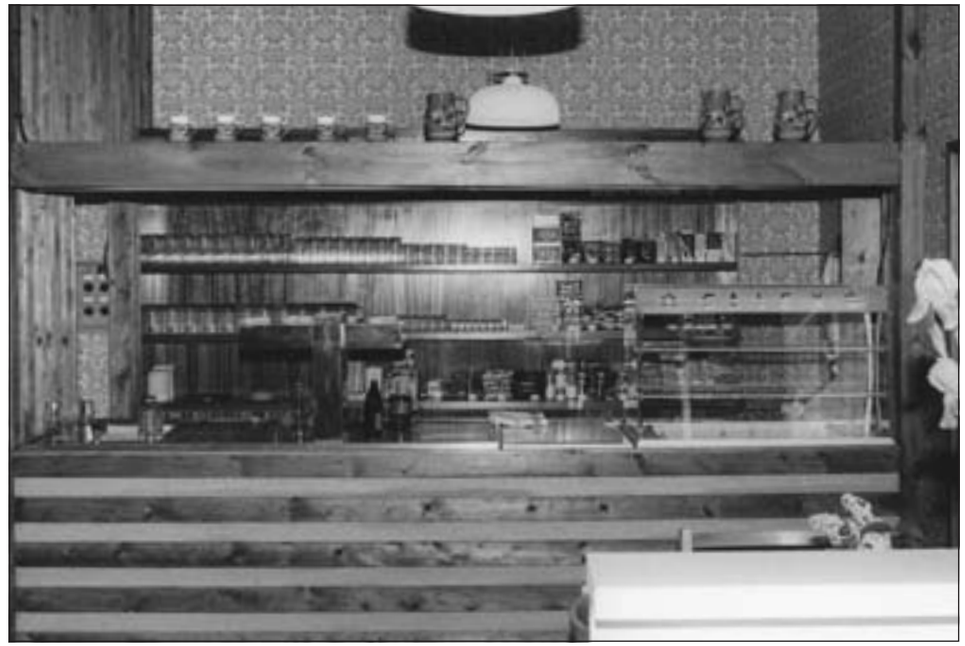

■ **Interiér pohostinství v Čenkovicích**

■ **Prodejna v Mladkově** v 60. letech – ještě před zavedením samoobsluhy. Na snímku zleva: Milada Kotyzová, Václav Fogl, vedoucí prodejny masa, Marie Urbanová a Josef Urban, vedoucí prodejny.

■ **Prodejna v malé obci Hedeč u Králík.** Prodávalo se zde až do 90. let, kdy byla prodejna umístěná v soukromém objektu zrušena.

■ **Chata Na Hedeči.** Byla jednou ze tří horských chat, které Jednota provozovala - chata Hvězda, chata na Kozlově a Hedeč. K této chatě – zajímavé svým pěkným interiérem – bylo přistavěno zázemí a společenská místnost. Byla oblíbenou destinací německých rekreantů z podniku Schuhfabrik Erfurt. Koncem 90. let byla odprodána.

■ **Původně prodejna a hostinec v Horní Lipce.** Provoz zde byl zrušen ještě za socializmu.

■ **Prodejna v Prostřední Lipce** byla postavena v roce 1966. Privatizována byla v 90. letech.

■ **Stavebniny Dolní Lipka.** Na snímku je již opuštěná prodejna stavebnin v Dolní Lipce, do roku 1989 významná prodejna tohoto sortimentu v oblasti Králicka. Dlouholetým vedoucím byl pan Kos, člen představenstva, a následně jeho syn. Po roce 1990 byl provoz stavebnin ztrátový, haly byly nějaký čas pronajmuty a následně byl areál prodán.

■ **Prodejna v Moravském Karlově.** Prodejna je umístěna v nízkém přístavku a je dosud v provozu. Přes svou odlehlost a velikost obce dosahuje neuvěřitelných výsledků, zásluhu na tom má vedoucí a majitelka paní Davidová.

■ **Pohostinství v Bořík ovicích.** Budova pohostinství v Bořík ovicích, jak ji Jednota převzala. Dole byl hostinec a sklady, v 1. patře sál a byt. Hostinec byl Jednotou provozován až do 90. let, kdy byl nejprve pronajmut a později prodán pivovaru Havlíčkův Brod.

Lanškroun

První písemný doklad o družstevnictví v Lanškrouně pochází z roku 1897, kdy zde byl založen Arbeiter-Konsum und Sparvereines fűr Lanskrone und Umgebung. Po roce 1945 převzala v původně německých obcích obchod Jednota Ústí nad Orlicí. Z nich se pak v roce 1953 vytvořila Selpa, která sídlila v obcích Dolní Čermná, Výprachtice, Sázava a Damníkov. Další organizační změnou byl vznik Jednoty Lanškroun a následně spojení s Jednotou LSD Ústí nad Orlicí se sídlem v Letohradě. Přes všechna úsilí se Jednotě nepodařilo umístit své prodejny ve městě Lanškrouně, ačkoliv se o to snažila. KONZUM jako by zápasil se stejným problémem. Ani v malé privatizaci se nepodařilo získat v Lanškrouně vlastní objekt. Jediná – velice úspěšná – prodejna tak působí v pronajatém objektu.

■ **Jednota Lanškroun.** Na snímku je vedoucí prodejny v Dolní Čermné pan Bárta, pan Rýgl, účetní pan Kada (třetí), Bureš, technik.

■ **Prodejna v Lanškrouně.** Na snímku je prodejna v Lanškrouně na sídlišti u papírny, která byla pronajata od soukromého majitele v roce 2000. Následně prošla několika technickými úpravami. Snímek je ze září 2008.

■ **Vedoucí prodejen obvodu Lanškroun.** Sedící zleva: Černá Marie, Skalická Jaroslava, Pirklová Božena, Dušková Vlasta. Stojící zleva: Kolín Ladislav, Vajnlich Josef, Formánek Vojtěch, Fajgl Rudolf, Vajnlich Zdeněk, Drahoš František, Tomášek Jan, Černušák Karel, Trunec Miroslav.

■ **Otevření nové prodejny** v Lanškrounském obvodu. Na snímku jsou pánové, tehdy soudruzi, Hynek, Kada, Vencel, dole Grochol, Josef Šrol a Bureš.

■ **Prodejna v Ostrově.** V budově, která byla později upravena, je dosud umístěna prodejna KONZUMu.

■ **Prodejna v Ostrově** po přestavbě v roce 2004. Také v této obci bylo zastoupení Jednoty bohatší. Kromě prodejny potravin zde působila prodejna masa a hospoda.

■ **Prodejna v Ostrově po přestavbě.**

■ **Pozemek v Tatenicích.** V Tatenicích měla Jednota za socialismu dvě prodejny potravin a prodejnu textilu. Po roce 1990 byla dolní prodejna privatizována a horní prodejna (bývalý vedoucí pan Gitler), protože dosahovala dobrých výsledků, měla být přestavěna. Objekt byl ale v tak špatném technickém stavu, že od toho bylo upuštěno. V roce 2003 byl KONZUMu nabídnut obcí pozemek, který je na snímku. Na něm byla v roce 2005 postavena nová prodejna.

■ Na místě, kde dnes stojí prodejna Konzumu, stál kiosk, kde se prodávala zmrzlina a občerstvení.

■ **Zámek v Tatenicích,** dnes sídlo obecního úřadu.

■ **Stavba prodejny v Tatenicích**. Snímek je z 2. srpna 2005.

■ **Prodejna v Tatenicích otevřená v roce 2005.**

■ **Prodejna v obci Rudoltice, postavená v akci Z.** Na počátku 21. století prošla rekonstrukcí.

■ **Pozemek v Rudolticích** pod zámkem určený k výstavbě kontejnerové prodejny.

■ **Prodejna v Rudolticích** u zámečku byla postavena v roce 2006 z iniciativy tehdejšího starosty pana RNDr. Kolomého, který tak reagoval na potřebu občanů nového sídliště.

■ **Interiér prodejny Rudoltice-Zámeček.** Interiér v pořadí druhé kontejnerové prodejny splňoval všechny požadavky moderní prodejny. Na malé ploše byly zastoupeny všechny rozhodující položky zboží, a to jak čerstvého, tak i trvanlivého charakteru.

■ **Družstevní den v Dolní Čermné.** Snímek z oslav.

■ **Prodejna v Horní Čermné** pronajmutá od Obecního úřadu a zrekonstruovaná v roce 2011.

■ **Prodejna v Horní Čermné.** Prodejna v horní části obce byla prostavena v akci Z. Dlouhý čas byla jedinou prodejnou Jednoty a KONZUMu v této obci. Tam totiž také působila prodejna podniku Pramen, kterou po privatizaci provozovala soukromá společnost. V roce 2011 byla také zde zřízena prodejna KONZUMu.

■ **Prodejna ve Výprachticích** byla postavena v akci Z na místě bývalé stodoly. Jednota měla za socializmu v obci kromě prodejny potravin ještě cukrárnu, prodejnu textilu a hospodu. Po roce 1990 došlo ke dvěma přestavbám, poslední v roce 2009.

■ **Interiér prodejny ve Výprachticích** po přestavbě v roce 2009.

■ Interiér prodejny ve Výprachticích po rekonstrukci v roce 2009.

■ **Kontejnerová prodejna** postavená a otevřená ve spolupráci s obcí Horní Heřmanice v listopadu roku 2009.

■ **Otevření prodejny v Horních Heřmanicích.** Snímek je z otevření prodejny Horních Heřmanicích v listopadu 2009.

■ **Modulární prodejna v Albrechticích,** vybudovaná v roce 2009.

■ Diskuse se zástupci obce při otevření prodejny v Albrechticích. Na snímku je Ing. Zdeněk Šembera, zástupce ředitele a člen zastupitelstva Ing. Havlíček.

■ Prodavačky v Albrechticích při příležitosti otevření prodejny.

■ **Prodejna v Dolním Třešňovci.** Původní prodejna Jednoty v Dolním Třešňovci, později přestavěná. V 90. letech byla odprodána.

Vysoké Mýto

První dochovanou informaci o družstevnictví ve Vysokém Mýtě je založení Konzumního, spořitelního a úvěrního družstva Svépomoc v roce 1919. V oblasti působilo i Konzumní družstvo Choceň, které v roce 1920 mělo své prodejny jak ve Vysokém Mýtě, tak i v Luži, Vraclavi, Stradouni a Zdelově. V roce 1934 se družstvo slučuje s Konzumní jednotou v Ústí nad Orlicí. Nejstarší prodejna družstva byla u kostela. Sloužila ještě v 90. letech, fotografie ale není k dispozici. Ve Vysokém Mýtě měla Jednota jak středisko instruktorů, tak i dopravu, autodílnu, prodejnu stavebnin, výrobnu polotovarů a lahůdek, a to až do poloviny devadesátých let.

■ **Prodejna 193 ve Vysokém Mýtě,** která byla uvedena do provozu v roce 1966, zásobovala sídliště „U hřbitova". Byla několikrát přestavěna a je dosud v provozu.

■ **Prodejna 193** Vysoké Mýto po přestavbě po roce 1995.

■ **Prodejna ve Vysokém Mýtě u hřbitova** po rekonstrukci po roce 2000.

■ **Interiér prodejny potravin ve Vysokém Mýtě** před přestavbou. Snímek je z roku 2002 a je ukázkou neuspořádané nabídky zboží.

■ **Pracovnice studené kuchyně ve výrobně ve Vysokém Mýtě.**

■ **Výrobna polotovarů Vysoké Mýto.** Na snímku je pan Liml, řezník, při práci ve výrobně polotovarů a studené kuchyně ve Vysokém Mýtě. Výrobna zásobovala polotovary a výrobky studené kuchyně jak prodejny a provozovny Jednoty SD Ústí nad Orlicí, tak i část prodejen Jednoty Hlinsko.

■ **Autodílna umístěná ve staré zástavbě ve Vysokém Mýtě**. Starala se o provoz vozidel stavebnin a výrobny. Byla v provozu do 90. let minulého století.

■ **Prodejna ve Vysokém Mýtě.** V roce 1973 byla otevřena prodejna na sídlišti ve Vysokém Mýtě. Původně byla v budově umístěna prodejna potravin a zvlášť prodejna masa. Blízkost sovětského sídliště, kde bydleli sovětští velitelé s rodinami, vytvářelo v prodejně zvláštní atmosféru, což se projevovalo častým střídáním vedoucích a personálu. Po roce 1990 byla prodejna rozšířena o sklady a vznikla jedna z prvních prodejen formátu COOP diskont. Prodejna masa byla pronajata.

■ **Vedoucí prodejen obvodu Vysoké Mýto v roce 1948:** Sedící zleva: Sobotková Božena, Lusková Anna, Veselík Ladislav, Coufalová Matylda, Nevyjelová Františka. Stojící zleva: Jireček Miroslav, Morávek Václav, Šantrůček Karel, Riedl Ladislav, Průša Josef, Novák Vojtěch.

■ **Prodejna „U Karosy“** ve Vysokém Mýtě byla pronajata od podniku Karosa-Iveco v roce 2007 a přestavěna. Původně to byla prodejna, která byla součástí administrativní budovy podniku Karosa nabízena po roce 1990 v dražbě, které jsme se zúčastnili. Dražilo se pouze zařízení, protože objekt byl v nájmu. V této dražbě jsme pro vysokou cenu zařízení neuspěli. V roce 2007 jsme ji od vydražitele získali do sítě prodejen KONZUMu.

■ **Výstavba nákupního střediska ve Sloupnici.** Snímek je z roku 1978 z výstavby nákupního střediska ve Sloupnici. V přízemí byla situována prodejna potravin a samostatná prodejna masa a uzenin. V 1. patře byl prodáván sortiment textilu, bot, drogerie a domácích potřeb.

■ **Výstavba nákupního střediska ve Sloupnici** byla zahájena v roce 1976 a dokončena v prosinci 1978. Stavba byla realizována v akci Z.

■ **Otevření prodejny ve Sloupnici 15. prosince 1978.**

■ **Interiér prodejny** potravin v nákupním středisku ve Sloupnici.

■ **Prodejna ve Sloupnici** byla zakoupena od soukromého majitele v roce 2006. Původně byly v objektu postaveném Jednotou Svitavy situovány prodejny potravin, masa a pohostinství. Po zakoupení části objektu (prodejny potravin a masa) prošla prodejna rozsáhlou rekonstrukcí. Je v síti prodejen A KONZUMu. **Na snímku zleva:** Milena Vostráková, Blanka Fišerová, Stanislava Mikulecká, Milena Boruchová, Eva Smolová, Marta Mikulecká, Ludmila Nováková, Blanka Adamkovičová.

■ **Prodejna v Horní Sloupnici** postavená v akci Z si udržela své místo v síti KONZUMu do dnešních dnů.

■ **Prodejna v Domoradicích** postavená v akci Z v roce 1972. Později bylo k objektu přistavěno ještě pohostinství se sálem. Koncem 90. let byla prodejna odprodána Obecnímu úřadu. Zatímco činnost v pohostinství KONZUM ukončil, prodejna je v nájmu od Města Vysoké Mýto provozována družstvem dodnes.

■ **Prodejna v Domoradicích** po přístavbě pohostinství se sálem ve spoluúčasti s MNV.

■ **Prodejna v obci Tisová u Vysokého Mýta** byla postavena původně jako tzv. dvojče – prodej potravin a prodejna průmyslového zboží. Později byl prodej průmyslového zboží zrušen. KONZUM prodejnu opravil a zateplil a provozuje ji do dnešních dnů.

■ **Prodejna v Tisové** po přestavbě koncem 90. let.

■ **Prodejna v Českých Heřmanicích** po otevření v roce 1973. KONZUM prodejnu zrekonstruoval a provozuje ji do dnešních dnů.

■ **Prodejna v Českých Heřmanicích.** Prodejna byla na začátku 21. století zateplena, vybavena novým nábytkem a celkově modernizována. Je v síti prodejen KONZUMu do dnešních dnů.

■ **Prodejna v Cerekvici** před rekonstrukcí v roce 2006.

■ **Prodejna v Cerekvici** byla zakoupena od soukromého majitele v roce 2006. Původně byly v objektu postaveném Jednotou Svitavy situovány prodejny potravin, masa a pohostinství. Po zakoupení části objektu (prodejny potravin a masa) prošla prodejna rozsáhlou rekonstrukcí. Je v síti prodejen A KONZUMu.

■ **Interiér prodejny v Cerekvici** po přestavbě, která proběhla v 1. polovině roku 2006. Snímek je z návštěvy představenstva 22. 5. 2006. Na snímu je zleva pan Ing. Beneš, Karel Kalivoda a Lidmila Vlčková.

■ **Pohostinství v Zámrsku.** Pohostinství provozované Jednotou do 90. let, kdy byl objekt vrácen původním majitelům.

■ **Prodejna Jednoty v Němčicích.** Prodejna byla postavena v roce 1972. Součástí stavby je i bytová jednotka. Za působení pana Beuchla patřila prodejna mezi nejúspěšnější prodejny družstva. Potraviny tvořily jen malou část obratu. Hlavní náplní byl obchod s průmyslovými výrobky – železářství, potřeby pro řemeslníky, elektro a kuchyňka. K prodejně byly přistavěny sklady a část zásob byla umístěna ve stodolách v okolí. Po roce 1990, kdy se přestalo zboží shánět a nabídka přesáhla poptávku, se prodejna vrátila k potravinám a zboží denní potřeby.

■ **Prodejna a hostinec ve Lhůtě.** Rozsáhlý objekt vyvlastněný v 50. letech sloužil jako hostinec a prodejna ještě v 80. letech. Malá obec Lhůta u Vysokého Mýta však obchodní činnost neuživila. Proto byla nejprve uzavřena prodejna, později i hostinec. V 1. patře byl sál, který se však i v době provozu hostince nedal používat pro dřevené, houpající se stropy. Po roce 1990 byl objekt vrácen původním majitelům.

■ **Prodejna ve Džbánově** postavená v 80. letech v akci Z. Jako všechny prodejny typu C prošla po roce 2000 rekonstrukcí a je v síti prodejen KONZUMu dodnes.

■ **Prodejna v Bučině** postavená v akci Z a po roce 1990 odprodána Obecnímu úřadu. Je provozována KONZUMem v síti prodejen C do dnešních dnů.

■ **Prodejna ve Vraclavi** postavená v akci Z je provozována po úpravě v roce 2000 KONZUMem do dnešních dnů.

■ **Prodejna v Dobříkově.** Byla postavena v akci Z. Na začátku 21. století prošla rekonstrukcí a modernizací. Je v síti prodejen KONZUMu do dnešních dnů.

Žamberk

Kořeny družstevnictví sahají až do roku 1891, kdy zde byl založen spolek Svornost. Měl sice jen jednu prodejnu, ale významný počet členů, který v roce 1919 čítal 375 osob. Ke sloučení s ústeckým družstvem došlo v roce 1943.

■ **Prodejna Jednoty v Žamberku.**

■ **Začátek výstavby prodejny v Žamberku** u polikliniky v roce 1973.

■ **Prodejna v Žamberku.** Snímek je z doby otevření prodejny. Na snímku jsou typické regály té doby.

■ **Prodejna potravin v Žamberku** byla postavena v roce 1973 Okresním stavebním podnikem u polikliniky. V době pořízení fotografie to bylo středně velké nákupní středisko. Později, v 90. letech a v miléniu, byla ještě třikrát přestavěna. V současné době patří mezi klíčové prodejny KONZUMu.

■ **Prodejna v Žamberku** po třetí rekonstrukci, ke které došlo v roce 2002.

■ **Interiér prodejny v Žamberku.** Obslužný úsek prodejny v Žamberku po třetí rekonstrukci v roce 2002. Na snímku je řezník pan Morong.

■ **Interiér prodejny v Žamberku.** Pohled na obslužný úsek v Žamberku po rekonstrukci v roce 2002.

■ **Zásobování prodejen.** Na snímku je řidič při zásobování prodejny v Žamberku v roce 2002.

■ **Otevírání nové prodejny v Kunvaldě.** Na snímku jsou zleva: Václav Suchomel - vedoucí odboru prodejen, instruktoři Jiří Růžička, Věra Nováková, Bohuslav Dušek, Drahoslav Urban, Marie Suchodolová a prodavačky Jaroslava Kalousková, Lenka Janebová, Anna Faltusová.

■ **Prodejna v Kunvaldě** postavená v akci Z v dolní části této lánové obce. Prošla rovněž rekonstrukcí po roce 2000 a slouží dodnes.

■ **Prodejna v Kameničné.** Původní prodejna v Kameničné postavená v akci Z v roce 1967. Později byla rozšířena o prodej průmyslového zboží. V 90. letech byly oba prostory spojeny. Prodejna je v provozu dodnes a je úspěšná.

■ **Prodejna v Kameničné** po přestavbě.

■ **Kiosek „U hráze" v Pastvinách.** Byl vybudován v roce 1961. Zvláštností byl zdroj vody – vrtaná studna v desítkách metrů. Jednota zajišťovala v rekreační oblasti Pastviny zásobování rekreantů, jednak prostřednictvím kiosků – Autocamp, kiosk Pod Panelovkou, U Černochových, U Kempu a U Hráze, jednak v restauracích Panelovka, U Mostu a dále prodejnou v Pastvinách, která měla a dosud má celoroční provoz. Kromě toho provozovala Jednota v Pastvinách půjčovnu lodí.

■ **Restaurace „U mostu" v Pastvinách.** Původně lehká stavba byla později zateplena a provozována po celý rok. Byla známa dobrými službami, především kvalitní kuchyní. Dlouholetým vedoucím byl v této provozovně pan Doleček. V 80. letech byla provozovna přestavěna, doplněna o septik a salónek.

■ **Panelová restaurace v Pastvinách.** Restaurace na pláži v Pastvinách postavená v roce 1961. V lehké dřevěné stavbě byla umístěna samoobslužná jídelna a z terasy přístupný výčep. Jednota ji provozovala vždy po dobu letní sezony až do 90. let, kdy byla odprodána.

■ **Prodejna v Pastvinách** s celoročním provozem byla původně sklady dimenzována na zásobování kiosků. K tomu však nikdy nedošlo. Provozně nákladná prodejna, zejména kvůli příliš velkém zázemí si zachovala provoz do dnešních dnů. Její provoz je úspěšný v době návštěvnosti přehrady, ve zbývajícím období roku je problematický.

■ **Prodejna v Pastvinách** po přestavbě v roce 2007.

■ **Hotel „U mostu" v Klášterci nad Orlicí.** Pohostinství a hotel byl několikrát přestavěn. V přízemí byla umístěna restaurace a salonek, v patře sedm pokojů a byt vedoucího. Tato provozovna patřila mezi úspěšné jednotky Jednoty. Po roce 1990 byla vrácena potomkům původních majitelů.

■ **Prodejna v Klášterci nad Orlicí.** Byla postavena v akci Z koncem 80. let minulého století. Nahradila tak prodejnu, kterou Jednota provozovala v nájmu. Po roce 2000 prošla rekonstrukcí a modernizací. Jde o prodejnu s vysokou sezonností, danou blízkostí Pastvinské přehrady, s velmi dobrými výsledky.

■ **Prodejna v Horním Klášterci** byla postavena v akci Z. Slouží odloučené části obce, zejména sídlišti, které bylo vybudováno pro sovětskou posádku, která zde měla po roce 1968 svá kasárna.

■ **Prodejna ve Výprachticích.** Snímek je ze slavnostního otevření prodejny v Kunvaldu. První zleva je Miroslav Šindelář, vedoucí technické skupiny, a při projevu je zachycen předseda družstva Ladislav Macháček.

■ **Prodejna protravin v Liticích,** která byla umístěna v objektu hostince. Později, po výstavbě prodejny v akci Z, byla přemístěna do nového objektu.

■ **Prodejna ve Vlčkovicích.** Jedna z prvních prodejen postavených Jednotou na vesnicích. Tato pochází z roku 1961. Bylo to vlastně tzv. dvojče, tentokrát kombinované s hostincem. Malá obec Vlčkovice nemohla oba provozy uživit, proto byla v 90. letech budova privatizována.

■ **Bramborová brigáda.** Na snímku účastníci bramborové brigády - Zleva: František Jasanský, Václav Suchomel, Marie Valentová, Ludmila Klofandová, Libuše Novotná, Vlasta Kopecká a Vojtěch Kristl.

■ **Instruktoři prodejen:** paní Suchodolová a pan Urban

■ **Prodejna v Lišnici.** Prodejna byla postavena v akci Z v 70. letech minulého století. V 80. letech byla k prodejně přistavěna samostatná prodejna masa a uzenin do té doby umístěná v soukromém objektu. Po roce 1990, kdy se samostatný prodej masa ekonomicky nevyplácel, byla přístavba prodána do soukromých rukou. Prodejna potravin byla po roce 2000 zrekonstruována.

■ **Prodejna v Bohousové** postavená v akci Z a rekonstruovaná po roce 2000.

Představenstvo

■ **Výjezdní zasedání představenstva na zámku Nové Hrady v roce 2006.** Na snímku zleva: Ing. Jan Šváb, Václav Suchomel, Ing. Josef Baláš, CSc., Ing. Eduard Beneš, Karel Kalivoda, JUDr. Eva Vacková, Ing. Zdeněk Šembera, Jana Pešková, Lidmila Vlčková, Vladimír Tomek.

■ **Výjezdní zasedání představenstva a kontrolní komise** na chatě Dobrošov u Náchoda v roce 2006.

■ Snímek je z výjezdního zasedání představenstva do diskontní prodejny v Opočně v roce 2008. Na snímku jsou JUDr. Eva Vacková, Hana Papáčková, Václav Suchomel, Ing. Eduard Beneš a Vlastimil Jirout.

■ **Snímek je z výjezdního zasedání v Bartoňově útulně Peklo u Nového Města v roce 2008.** Na snímku zleva: Václav Suchomel, Ing. Eduard Beneš, Ing. Zdeněk Šembera, Ing. Miloslav Hlavsa, Miloslav Moravec, Vlastimil Jirout, Ing. Jan Šváb, JUDr. Eva Vacková a Hana Papáčková.

■ **Členové představenstva v roce 2011:** Václav Suchomel, Miloslav Moravec, JUDr. Eva Vacková, Ing. Miloslav Hlavsa, Ing. Eduard Beneš, Ing. Zdeněk Šembera, Ing. Jan Šváb.

■ **Kontrolní komise v roce 2011.** Zleva: Hana Papáčková, Vladimír Tomek, Ludmila Štanglová, Vlastimil Jirout, Lidmila Vlčková

■ Výjezdní zasedání představenstva v Provodově-Šonově v roce 2012.

■ **Výjezdní zasedání představenstva, kontrolní komise a vedení družstva na chatě Suchý vrch v prosinci 2012.** Stojící vzadu: Ing. Eduard Beneš, Vladimír Tomek, Ing. Jan Šváb., Ludmila Štanglová, Jana Valentová, Hana Papáčková, Ing. Tomáš Motyčka, Tomáš Pokorný. Stojící vpředu: Miloslav Moravec, Václav Suchomel, Lidmila Vlčková, Vlastimil Jirout, Ing. Miloslav Hlavsa, Ing. Zdeněk Šembera, JUDr. Eva Vacková.

Ing. Jan Šváb
bývalý ředitel KONZUMu,
obchodního družstva v Ústí nad Orlicí
(1991 - 2009)

Jak to vidím?

Sleduji-li současnou situaci v obchodě, nabývám stále silnějšího přesvědčení, že by bylo na čase dát váhu etice, aby získaly na důležitosti zásady jako čest, pravdivost a poctivost. To jsou principy, na kterých vznikala a budovala svou existenci spotřební družstva. Tato idea byla nosnou silou, která mě vedla k přepisu starých fotografií do digitální podoby. Jsou důkazem toho, že naše družstvo není produktem socializmu, ale jeho kořeny jsou mnohem hlubší.